

Література

- Державний стандарт базової середньої освіти (2020): постанова від 30 вересня 2020 р. № 898. Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п#n16>
- Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова (2017). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
- Пальчикова, О. О. Лінгвістичні засади навчання синтаксису майбутніх учителів англійської мови (2024). *Український педагогічний журнал*, 3, 241–247. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-3-241-247>
- Clark, R. (2023). *Assessment in language learning*. London. Bloomsbury Academic.
- Cortez, M. (2020). *Grammar in context: A practical approach*. London. Longman.
- Ellis, R. (2021). *Task-based language learning and teaching* (2nd ed.). Oxford. Oxford University Press.
- Harmer, J. (2020). *The practice of English language teaching* (5th ed.). London. Pearson.
- Steiger, H. (2018). *Technology in language learning*. Cambridge. Cambridge University Press.
- Taylor, P. (2021). *Digital learning in the classroom*. Oxford. Oxford University Press.
- Thornbury, S. (2017). *How to teach grammar*. Harlow. Pearson.

Mariya Pentsal

Kyryvi Rih State Pedagogical University

Use of Digital Resources when Teaching Syntax of the English Composite Sentence in the 11th Grade of General Secondary Education Institution

The article explores the use of digital resources in teaching 11th grade students the syntax of the English composite sentence. It shows that digital platforms such as Google Classroom and Edmodo, as well as the applications Quizlet, Kahoot, and web-services Google forms, Socrative, and Mentimeter, enhance students' motivation, encourage them in pair- and teamwork, and develop creative thinking when constructing composite sentences for oral or written expression.

Key words: digital resources, syntax, composite sentence, 11th grade students, general secondary education institution.

Сімоненко Ю. Я.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Науковий керівник – канд. пед. наук Дзекун Ю. О.

<https://doi.org/10.33989/pnpu.791.c3299>

Використання цифрових технологій як фактор мотивації при вивченні іноземної мови учнів старших класів

Сучасний урок іноземної мови фактично неможливо уявити без мультимедійної дошки та інтерактиву. Важливо наголосити, що старшокласники часто не вмотивовані у вивченні другої іноземної мови, тому завдання вчителів – організувати навчальний процес цілісно та ґрунтовно, щоб учні отримали максимум інформації та мотивації на уроці. Інтеграція цифрових технологій є важливим кроком у модернізації мовної освіти та мовленнєвих навичок.

Обов'язково наголосимо, що важливо врахувати наступне: мову дитина вчить самостійно чи індивідуально, з нею працює вчитель чи це робота у групі, адже залежно від того, за яких умов ми залучаємо цифрові технології та

застосовуємо ці прийоми, їхня реалізація буде різнитися. Акцентуємо увагу на роботі з групою старшокласників: з одного боку, виділяємо підготовку до заняття, з іншого – безпосередню реалізацію.

Наприклад, перед початком нового семестру чи під час вивчення конкретної теми учням відразу можна запропонувати і показати на власному прикладі, як зручно користуватися електронними словниками. Розуміння мови починається з перекладу. У жодному разі не автоматичні перекладачі, а саме словники. Такі додатки можна скачати безкоштовно на платформах цифрової дистрибуції. Одним із варіантів може бути Словник Pro Offline – застосунок багатофункціональний, підтримує учнів від початкового рівня A1 до C2. Така програма практична, поєднує потужні інструменти, щоб допомогти опанувати мову. Перевага додатку в тому, що одразу вводимо слово німецькою мовою, бачимо його переклад, рід, число, можна почути вимову, прослідкувати, як вживається у реченнях, та якщо це дієслово – пропонується відмінювання у всіх часах. Часто проблема і згасання мотивації трапляється через освітні втрати, через нерозуміння лексики, тому такі застосунки стануть сучасним рішенням та будуть учням у нагоді.

Наступним етапом мотивації можна розглянути паралельне залучення мобільних додатків, де будуть зібрані слова за темами та практичні вправи з граматики. Як варіант, це може бути Lengo. Додаток насичений різними форматами вправ. Кожен етап витікає один з одного: вивчення карток-слів з теми, вікторина-перевірка, аудіювання, говоріння, текст на розуміння змісту та завершальний тест. Роботу із застосунком можна організувати як на повторення або й у процесі вивчення нової теми.

Можливий варіант використання соціальних мереж. Під цим розуміється ведення одним класом творчої сторінки. У кожного учня точно є смартфон. Вчитель має спонукати до того, щоб діти проявляли ініціативу та хотіли показати і проявити себе з найкращих сторін. Наприклад, вивчаючи тему про свята у Німеччині, охочі можуть знімати відео та озвучувати їх, дізнаватися рецепти страв, які там готують, наспівувати тематичні пісні та все це публікувати на своїй спільній сторінці. Така діяльність точно буде мотивувати до вивчення нового, до заглиблення у культуру, адже діти бачитимуть підтримку від своїх однолітків, друзів, вчителів у вигляді коментарів та вподобайок. Така форма роботи може організовуватися на канікулах, це точно згуртує колектив та позитивно відгукнеться на початку навчання.

Для того щоб розвивати мовленнєві навички та виховувати любов до німецької мови, в учнів треба викликати бажання вдосконалюватися. Для цього вони повинні чітко бачити умовну омріяну мету. Дітям можна запропонувати по завершенню школи пройти тест на знання іноземної мови, це їх ні до чого не буде зобов'язувати, а частково підсилить жагу до знань. Для учасників освітнього процесу важливо відчувати впевненість у своїх знаннях. Час від часу можна пропонувати короткі уривки з фільмів. До прикладу, існує чудовий сайт із тестовими завданнями на базі історії із життя головного героя – Ніка. NicoVeg може використовуватися як частково, так і повноцінно на уроках. Кожен фрагмент триває не більше 5 хвилин, що дуже практично для занять у

школі, лексика виключно того рівня, який задається. Навчання через гейміфікацію, мультимедіа значно мотивує учнів.

Під час аудіовізуальної рецепції учні сприймають одночасно аудіо та візуальні стимули. Така діяльність включає: слідування за текстом під час читання вголос, перегляд фрагментів відео чи фільму. Вчитель повинен створити якомога багатше лінгвістичне оточення, у якому вивчення відбуватиметься без формального викладання (Ніколаєв, 2003, с.197).

Відносно небагато учнів активних, більшість навчаються пасивно, сліднують інструкціям, виконують роботи, які приписані вчителем. Навчання має бути автономним, його можна забезпечити, якщо «навчання вчитися» буде розглядатися як інтегральний складник вивчення мови, таким чином, щоб учні глибоко усвідомлювали способи учіння, напрями, відкриті для них. Навіть у рамках базової стандартної освітньої системи, урахування мотивації, добір коректних методів навчання з урахуванням потреб учнів може значно підвищити рівень навченості (Ніколаєв, 2003, с. 208).

Для того, щоб замотивувати старшокласників засобами цифрових технологій, вчитель повинен уміти майстерно їх використати. Основою мають так і залишатися базові види роботи на уроці, головним з яких є: фронтальна, індивідуальна та групова. Так будуть прискорюватись асоціативні процеси та збільшуватиметься їх цінність, стимулюється аналітична і синтетична діяльність мислення (Піддячий та ін., 2013, с.28).

З викладеного вище можна зробити висновок, що навчальний процес повинен орієнтуватися на досягнення максимального результату в кожного учня, на розвиток мислення та мовленнєвих компетенцій. У цьому цифрові технології можуть допомогти, їх варто використовувати як допоміжні засоби. Замінити вчителя, його ораторську майстерність, подачу, зворотній зв'язок, а найголовніше – досвід – неможливо (Зварич, 2022, с.7).

Література

- Зварич, І. (2022). Освітні технології у вивченні іноземних мов (с. 6-7). *Актуальні проблеми навчання іноземних мов в умовах дистанційної освіти. Збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції. (24 лютого 2022 р.)*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ.
- Ніколаєв, С. (Ред.) (2003). *Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання*. Київ: Ленвіт.
- Піддячий, М., Доротюк, В.І., Левченко, Н.Г., Туташинський, В.І., Чудакова, В.П., Кохан, О.В., ...Коляновська, М.С. (2013). *Організаційно-педагогічні засади формування інформаційного простору профільної школи: методичний посібник*. Інститут педагогіки НАПН України: "Педагогічна думка".

Yuliya Simonenko

Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

**The Use of Digital Technologies as a Motivation Factor
in Learning a Foreign Language for High School Students**

The article explores the role of digital technologies in teaching foreign languages to high school students. Key aspects include motivation, multimedia integration, and interactive learning. The study highlights the use of electronic dictionaries (Pro Offline), mobile apps (Lengo), social

media, and gamification. Audiovisual methods enhance linguistic skills, while digital tools support but cannot replace teachers.

Key words: *digital technologies, motivation, social media, gamification.*

Тиняню Т. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Воскобойник В. І.

<https://doi.org/10.33989/pnpu.791.c3300>

Розвиток усного мовлення на уроках німецької мови в закладах загальної середньої освіти

Розвиток усного мовлення є важливим аспектом вивчення німецької мови в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). Воно відіграє ключову роль у формуванні комунікативної компетенції учнів, сприяючи не лише успішному оволодінню мовою, а й розвитку когнітивних навичок, критичного мислення та міжкультурної комунікації здобувачів освіти (Council of Europe, 2020). Усне спілкування допомагає оволодіти мовними нормами та сформувати уміння вільно висловлювати свої думки та взаємодіяти з іншими людьми.

Ефективне навчання усного мовлення потребує використання сучасних методів і технологій. До основних методів належать метод проєктного навчання, рольові ігри, театралізація тощо (Ellis, 2009). Вони сприяють активній участі учнів у процесі навчання, підвищують мотивацію та допомагають подолати мовний бар'єр. Такі методи також забезпечують розвиток спонтанності німецької мови як іноземної, зміцнюють впевненість та покращують навички сприйняття на слух.

Важливу роль відіграє створення комунікативних ситуацій, наближених до життя, які дозволяють учням застосовувати набуті мовні навички в реальних умовах. Для ефективного розвитку мовлення необхідна сприятлива атмосфера на уроці, де учні не боятимуться робити помилки.

Також важливо використовувати автентичні матеріали: відео, аудіозаписи, статті та діалоги німецькою мовою. Вони допомагають учням краще зрозуміти культурні та лінгвістичні особливості мови, а також розширюють їхній словниковий запас.

Інтерактивні технології значно полегшують можливості розвитку усного мовлення. Використання онлайн-платформ (Deutsche Welle, Goethe-Institut), мобільних додатків (Duolingo, Tandem) та відео- й аудіоматеріалів сприяє покращенню сприйняття іноземної мови на слух, збагаченню словникового запасу та вдосконаленню вимови учнів. Крім того, ефективним є використання штучного інтелекту (ШІ) для адаптивного навчання, який дозволяє персоналізувати навчальний процес та враховувати індивідуальні особливості учнів.

Регулярний зворотний зв'язок від викладача та однокласників сприяє корегуванню помилок та покращенню вимови. Крім того, важливо враховувати